

SZERKESZTŐI IRODA:
 Belkőzpütea 21. szám. (Postaépület) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:
 Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
 Egy évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
 Félévre 8 frt. Egy óra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepeket követő napokon.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:
 Kolozsvár, Belkőzpütea 33. szám.

HIRDETESI DIJAK

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvevényben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Ny. lttéri cikkek
 garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az „Ellenzék” perselye.

(1886. április óta.)

Az erdélyi Kultúregyletnek:
 Endes Kálmán M.-Fráteról
 (tagsági díja) 2 frt — kr.
Összeg: 2 frt — kr.
 Ehez adva az eddigi kimutatást 3727. frt 54 kr.
Együtt: 3729. frt 54 kr.

Rothadás.

Marostordamegye közgyűlése 1881. tavaszán az iránt kérelmezett az országgyűléshez, hogy a sajtószabadság szoríttassék meg. Már akkor látszott, hogy a gyűlésteremben az eltemetett reakció folkvart szele kóvályog, mely — ha nem szellőztetnek, megfogja ron-tani a vármegye levegőjét. Csak egy megény kálinista pap emelt szót ama határozat ellen, mintegy érezvén, hogy hazánkban egyéb bajok mellett, a tör-ténelem még azt a kötelességet is róta a kálinista papra, hogy védelmezze a szabadság ügyét. A nagy többség azon-ban elfogadta ama határozatot, a mivel bebizonyította, hogy a s z á m s z e r ü döntés nem védi meg a gyűlekezete-tet sem a hóbertől, sem a sülydéstől.

Szellőztetés azonban nem történt. Az a szabad sajtó, melyet oly botorúl megtámadtak, tudott volna e vármegye-gyűlés szolgálatokat tenni a kor-hatag anyag kiirtásánál, de arra nem hallgattak. Mindössze is megcséréltetett a főispán; az előbbi hibáit megjutal-mazták exellentias titulussal s az utód elfoglalta székét egy káplárpálcával. A pálcával ki lehet porozni a kabá-tot, de nem lehet megtisztítani a leve-gőt — sőt minél több port verünk föl, annál nyomasztóbb a lég sulya.

A „Kolozsvár” mizeriának ne-vezi a marostordai állapotokat. Ugy véljük, ez igen kegytűs elnevezés. Rothadás: ez a gyermek valódi neve. Ki és mi idézte elő? nem kérjük, de annyit látunk, hogy b. Bánffy Zoltán főispán nem Herkules. Seprű helyett, botot tart kezében s ha be is megy Augias pajtájába, az eredmény: nem tisztítás, hanem az egészséges szervek bántása s ekként a rothadó részek száporítása.

Addig reformálták, kodifikálták, nyíralták országosan a vármegyét, míg elvonták tőle a cselekvési hatá-skört és az önkormányzási képességet. A keret még meg van, de a kép ki van ütve belőle. Miután pedig a főis-pánoknak minden szabad, a vármegyé-nek semmi sem szabad: ennél fogva az

olyan főispán, minő b. Bánffy Zoltán, a régi kép helyett, torzvonásokkal töl-ti be a keretet.

E derék ur a kormányzási képes-séget, hatalmaskodással — a tapintatot durvasággal — a törvénytudományt visz-szaléssal — és a vezéri teendőket gög-gel pótolja. Ha indiában születik: ka-czika volna. Tény, hogy minél kisebb valaki, zarnoksága annál kevésbé tűr-hető. Természetes tehát, hogy a vár-megyében megfeszültek a hurok és el-mérgesedtek a viszonyok. E vármegyé-ben b. Bánffy Zoltán nem az orvos szerepét játsza, a ki gyógyít, hanem a kuruzsló szerepét, a ki ront.

Minden fel van ott fordulva, mert minden közkérdés személyes ügygyé de-valvalódik a főispán keze között. Ha a főispán neheztel egy kormánypárti fér-fira, kortesse lesz az ellenzékiek és hi-vatalos aparatussal buktatja meg a kor-mánypárti jelöltet. Ugyanezen aparatust átvizsi a másik választókerületbe, hogy ott már egy ellenzékit verjen meg vele. Mert a vezér annyira gögös, hogy felül hiszi magát az elveken, s a pária-hiva-talnok annyira meghunyászkodott, hogy nem meri magát elvi magaslatra érde-mesíteni.

A közgyűlések undorító sokada-lomná törpültek a főispán vezetése alatt. A főispán bereztelki cselédnének nézi a törvényhatósági bizottságot. Nem ér-demesíti azt még arra sem, hogy irá-nyában az udvariasság legkezdetelegesebb szabályait megtartsa. A tárgyalás ko-moly vezetése őrü passziójának nem fe-lel meg; az ügyek alapos megismerése kívül esik szokásain. Esterházy herce-gezt látszik utánozni, ki, midőn arra fi-gyelmzettették, hogy a főispánsággal munka jár, így felelt: „ich nehme mir so... einen Kerl... einen titkár.” — s mi-dőn a teendők halmozát említették: „so nehmi ich mir halt zwei Kerls.” Csak-hogy Esterházy hg szörnyűséges nagy ur volt ám, s így gondolkodásában meg van az eredetiség; de b. Bánffy Zoltán csak kicsiny ur, a kinél még a fizetési Bogennek is becse van s a kinek sem-mi jogcíme sincs arra, hogy a felhők-ből beszéljen.

Azon tudósítás, melyet ma közlünk e megyéről, megvilágosítja az egész helyzetet. Látna e zűrzavart a veze-tésben, a törvényeknek ez ignorantiá-ját, a szenvedélyek e zabolátlanságát s fékevesztett provokációját a fékevesz-tett sértéseknek, az ember egynegyed-rangu csárda jeleneteit képzelet maga előtt. A főispán oda szól egyik bi-zottsági tagnak; „ön nem ért becslület

ügyekhez!” Mit várhatunk egy ilyen gyűléstől? — Valaki interpellálai akar; a főispán a többség útján akarja el-dönteni, hogy van-e interpellálási jo-ga az illetőnek s csak a tisztí ügyész védi meg a tanácskozás szabadságát a főispáni erőszaktól. Egy másik inter-pellatiót nem fogadnak el, mivel nin-csen aláírva. Hiába mondja az inter-pelláló, hogy ő nyújtotta be, hogy kész aláírni, a hatóság, csakhogy ki-buvhassék a felelősség alól, argumen-tum hiányában belekapaszkodik e nyo-moruságos szalmazsálba s nem engedi meg az interpellatiót. Pedig a tanács-kozási szabályok nem kívánják az in-terpellációk szövegezését.

Menjünk-e tovább?

A virilis névsort nem állapítja meg a közgyűlés, hanem elfogadja ol-vasatlanul. Tiltakozik az ellenzék, de hiába. Most kislul, hogy évek óta egy halott szerepel a névsorban. No ez leg-alább nem alkalmatlankodás interpel-lációkkal. De kislul, hogy az alispán meghívott a gyűlésre olyant is, a ki nem tag. És b. Bánffy Zoltán vitát en-ged a fölött, hogy ez a nem tag, élhet-e tagsági jogokkal?!

Kibéd nagy községgé lesz min-den fórumon. A körjegyző urnak ez nem tetszik és folyamodik az ellen, mit már a község, a vármegye és a kormány elfogadott, helyben hagyott, megerősített. A főispán tárgyalásra tüzi a körjegyző folyamodványát, s most már útban vannak, hogy Kibédet vissza csinálják kisközséggé.

A főispán az elnöki székben föl-te-szi a kalapját. Ez ott azt teszi, hogy be van zárva az ülés. Föltette a kala-pot pedig azért, hogy Berzenozey ne „rotyogjon.” (Saját szavai!) De a Gesz-ler kalap nem védi meg attól, hogy Berzenozey vissza ne „rotyogja”: „hallja B. Bánffy, ön paraszt!” Mire a főispán így folytatja az enyelgést: „Vessék ki!” A mi erre következett, azt még tudó-sítónknak is alig merjük hinni. Ugy véljük, hogy ilyesmit még soha sem mondtak főispánnak. Nem is ismeteljük e helyen.

Zongor.

Politikai hírek.

Az osztrák delegáció tegnap délben tar-totta első ülését Smolka Ferenc elnöklete alatt. Az ülés egyedüli tárgyát Kálnoky gróf előterjesztése képezte az 52 és fél millió forintnyi rendkívüli hitel megszava-zása iránt részben már végrehajtott óvin-tézkedésekre és még végrehajtandó, illető leg tervezett katonai intézkedésekre. Falken-hay sürgősségi indítványt tett s az előter-

jesztés a költségvetési bizottsághoz utasít-tatott, melynek tagjaiul pótlólag megvá-lasztattak Bouguoi és Kuefstein grófok és Walterskirchen báró. Ezzel a delegatió-nális ülés véget érven, a budget-bizottság azonnal tárgyalás alá vette a közös minis-terium előterjesztését, melyet lapunk más helyén közlünk.

Az olasz miniszterválság még maig sem nyert megoldást, ámbár valószínűnek mondják, hogy Saracco és Rudini egyesült törekvéseinek sikerülni fog a parlamenti többséget s vele az új kabinetet megalaki-tani. Umberto király minden belügyi kér-désben kész engedelmeyeket tenni, ellenben föltétlenül ragaszkodik Robilant gróf eddigi politikájához.

Uj osztrák-magyar rendkívüli követ a román udvarnál. Ő felsége, a közös külügy-miniszter előterjesztésére f. évi február hó 22-én kelt legfelső elhatározásával, gróf Goluchowski Agenor I. oszt. követségi ta-nácsost rendkívüli követté és meghatalma-zott miniszterré a román királyi udvarhoz kinevezte.

A képviselőházból.

Budapest, márcz. 1.

— A budgettörvény tárgyalása. —

A ház mai ülésén a költségvetési tör-vénnyajavaslat került tárgyalás alá.

A javaslatot rövid beszéd kíséretében Hegedüs Sándor előadó terjesztette be s aján-lotta elfogadásra.

Utána első sorban felszóltalt Helfy Ig-nác. Az általános költségvetési vita alkal-mával ugy ő, mint elvbáratái kimerítően adtak elő az indokokat, a melyeknél fogva az 1887-iki előirányzatot ugy kőzjogi, mint pénzügyi és közgazdasági szempontból el nem fogadhatják. Ugyanezen fejtegetések folyamán világosan és félreérthetetlenül do-cumentáltak a jelen kormány iránti bizal-matlanságukat. Ő és elvbáratái évek hosszú során át meggyőződtek arról, hogy ami baj, ami hiba van a hazában, azt nagy részben a jelen kormány idézte elő. De megjegyzi, hogy e baj nem egyedül az emberekben, hanem tulnyomó részben a rendszerben van. (Ugy van! szélső balról.) A miért is a haza baján csak egy lehet segíteni, ha az emberekkel együtt a rendszer is változik. (Ugy van! a szélső balról.) Az általános költségvetés óta nagyon fontos változás történt, és ez a pénzügyminiszteri tárcaza vezetésében történt változás. Képtelen dolog más országokban, más parlamentben, hogy egy miniszter általánosan, de különösen egy pénzügyminiszter akként lépjen le, hogy a háznak tudomása ne legyen róla, hogy mi-nő okok birták a visszavonulásra.

Nálunk ezt a miniszterek csak magán-ügynek tekintik. Ő az okokat, amiért az előbbi pénzügyminiszter tárczájáról lemondott, nem kívánja tudni, tudja azt ugy is mindenki. Egészen más kérdés, mikép véli a jelenlegi pénzügyminiszter, vagyis a miniszterelnök az ügyeket tovább vezetni? El-várta volna, hogy a miniszterelnök minden felszólítás nélkül a legelső alkalmat meg-ragadja, hogy a házzal megismertesse azon

módokat, azon utakat, melyeket követni akar. E kérdést indokoltnak tartja, annál inkább, mert a képviselőháznak joga van követelni a kormánytól, hogy az iránt nyi-latkozzék; de tekintettel magára a pénz-ügyi helyzetre is, nagyon hivatatos, hogy a miniszterelnök, mint pénzügyminiszter, eszméit előadja és a folyton nyugtalanító hírekkel szemben, melyeket ő is tulzoltak-na tart, jó volna a pénzügyminiszternek ősziate nyilatkozatát hallani. (Igaz! a szélső baloldalon.) Ez megnyugtatóna az orszá-got, a világot. Ő tehát ama kérest intézi a kormányhoz s illetőleg a kormányelnök-höz teljesítse e tekintetben kérését, a mi kötelességének teljesítését is involválja ma-gában. (Ugy van! a szélső baloldalon.) A törvényajavaslatot különben meg nem sza-vazom. (Helyeslés balról.)

Apponyi Albert gróf kifejti, hogy mi-nő megtakarítások azok, melyeket lehető-ség tart. Szükségesnek tartja, hogy a ha-tárvonal felállításával a fogyasztási adók észszerűen aknáztassanak ki. Szapáry le-mondásának okait tudni a háznak joga és kötelessége is. Hibáztatja, hogy a min. el-nök, ha nem talált hívei között olyant, akit pénzügyminiszterré kinevezhetett volna, ma-ga mégsem vállalkozott rá csak provisoriu-san. Nem szavazza meg a költségvetést. (Élénk, hosszas helyeslés balról.)

Andréanszky Gábor báró, Veress József és Csányi Sándor a háznak részben álta-lános zajgása között, részben az elnök rend-reutasításai között kijelentik, hogy a költ-ségvetést meg fogadják el.

Tisza Kálmán miniszterelnök egyen-kint polemizált az előtte szóltott ellenzéki képviselőkkel; hangsúlyozza, hogy zárvo-nal felállításánál nélkül is ki lehet aknázni a fogyasztási adókat. Kimutatja, hogy meny-nyire helytelen, s a valóval ellenkező, foly-ton emlegetni az ország teljes elszegényedé-sét. Aztért, hogy a pénzügyminiszteriumot ideiglenesen vezeti, a felelősséget viseli ér-te teljes mértékben. Kéri a pénzügyi tör-vény elfogadását. (Élénk helyeslés jobb-balról.)

A képviselőház ezután névszerinti sza-vazással döntötte a javaslat sorsa fölött. Sza-vazás után:

Elnök kihirdeti a szavazás eredmé-nyét, mely szerint 451 igazolt képviselő közül igennel szavazott 219, nemmel 104, tá-vol volt 127 képviselő. E szerint 115 szó-többséggel a törvényjavaslat megszava-zottat.

A részletes tárgyaláson minden vi-ta nélkül ment át és fogadtatott el a tör-vényjavaslat.

Pártélet.

Hátszeg, 1887. febr. 28.

A hátszegi választó kerület képviselő választási mozgalma kezdetét vette a folyó hó 27-én tartott alakuló gyűléssel.

Megáldotta az Isten kerületünket kor-mánypárti aspiránsokkal egy, miként ed-dig soha.

A Mara pártiak, kik szintén tizenhá-rom próbások, mint azt fényesen igazolja, a Mara Lőrincz tizenkét éves semmit tevő

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA.

1887. márczius 2.

Schiller.

(Póza marquisit tanulva.)

E. Kovács Gyula.

Himlöhelyen, sápadtarcu Schiller!
 Ittasultan nézek homlokodra,
 Átsüt rajta dicsőbeborult lelked,
 Örök eszmék tüze közt lobogva.
 Áradatot, szeretetből tengert,
 Emeli hevet ennyi mártír-lángot
 Németek közt, ha világra nem jössz
 A mindenség végeig se látok.
 Mit neked a tenszivéd gyötrelme!
 Embertársid kinja szagát tőrdel;
 Vinni kelsz a mennyek boltozatját,
 Lerohasz a sirba is gyönyörrel.
 Mint egy Gábor, mint egy szárnys chérub
 Magad forsz itt előttem P ó z á d b a n;
 Sühogtatod a lobogó pallost
 Nagy haragod — Szent dühöd lázában.

Csak ugy ontod a zsarnok fejére,
 A szabad szó olvasztó parázsát,
 Olvad a trón, a rabzsloga csontok
 Élednek, s a birodalmat rázzák.
 Te vagy a holt, a szivenlött P ó z a
 Ki holtan is égbe törni látszik,
 Mikor Pölöp süllyedve hallja
 Az Itelet szörnyű harsonáit.

Mi a földön emberi szent érdek,
 Mi a sárt lenn ég felé mozgatja:
 Te vagy a ki érczerével véded
 A te Muzsád hasagató szójátja.
 A mi szép, jó, tiszta és igazság:
 Sívéd annak — örök ég oltár.
 Ugy szereltek, — nem tudom mit mondjak —
 Ugy szereltek mintha ma g y a r volnál.

Modern regény levelekben.

— Törvényszéki jelenet.

Egy tetőtől talpig ősz haju öreg ur a vádlók padján foglal helyet. Neje alig husz éves barna, areza telve kellemmel, nagy fe-kete szemében egybeolvad a kacérság és a tűz. Szóval ifjú és szép. A szó teljes ér-telmében olyan nő, a ki első tekintetre mély benyomást gyakorol és sokáig marad meg emléklünkben, — szemben öreg férjével a vádlottak padján ül, számot adandó a ha-todik parancsnak miképen történt megtar-tásáról. Mellette ül egy csinos szőke fűrtös haju fiatal ember, tökéletes gentleman. Mind a ketten hiven követik azon jogtani szabályt: ha tetted, tagadd.

Vádló: (a fiatal emberhez) De iste-nem, te szerencsétlen; hát leveleid, leveleid!
 Vádlott: Bocsnat kedves nagy bá-csi, a mint már megmagyaráztam...

Elnök: Hogyan a vádlott önnek unoka öccse?

Vádló: A mint mi a családban tart-juk, az! Ez ur egyetlen örökösöm, legalább joga lett volna hozzám; de most ünneplé-ven kinyilatkoztatom, hogy ha mindent az utolsó krajczárig el kell is költenem; sem-mit sem fog tőlem kapni!

Vádlott: Hiszen önnek gyermeke van, tehát nekem semmi igényem sincs va-gyonháza.

Vádló: Gyermekek, ime...! Ah, igen nekem gyermekem van; legalább az én nevemre van beírva az anyakönyvbe, ez lesz büntetésed, ezt megérdemled.

Elnök: Önöknek talán sokkal oko-sabb lett volna ezt a kellemetlen dolgot nem hozni a törvényszék elé.

Vádlott: Annnyival inkább mert semmi alapja sincs.

Vádló: Azt ne mond. Nagyon fel voltál bősülvé, midőn házasságomat meg-tudtad, mivel az megfoszt örökséged azon résztől, melyet nőmnek rendeltem: hogy magad megboszult, elhatározta, hogy ud-varolsz neki, most mint mondd, örökösöm van; annál jobb; most már nem csak egy részét vesztet el az örökségnek, hanem egészen!

Elnök: Vádlott, mit mond ön ezen iratokba csatolt, ön által irt levelekre? Azok elítélik önt.

Vádlott: Ha komolyan volnának írva, igen; hanem szerencsére nem egyebek, mint egy általam levelekben irt mo-dern regény egyes fejezetei.

Vádló: (csudálkozva) Hogyan? És csakugyan regény az egész?

Vádlott: Amint megmondtam már.

Vádló: Hát te öcsöm regényeket irtsz? Kigondolta volna ezt? Teringetted! De leveleid mind az én nőmhöz vannak intézve; olvasd csak: Forrón szeretett és imádtott Etelkám!...

Vádló: Nos?

Vádlott: De istenem, hiszen az egész egyszerű: hősömmek ez a neve, a mi nagynénémnek; s utóvégre is tehetek én róla?

Vádló: De hát miért kellett egész mostanig várnod, hogy ezt nekem meg-

mond? Hisz ezt mindjárt is megmondhat-tad volna! (a törvényszékhez) Kérem visz-sza vonom a vádat.

— A vád az öreg ur által vissza vo-natván, a pernek vége. De modern regény írónk csakugyan nem öröklő semmit, mert a törvény szerint: hetven éves embernek (minő a vádlott) a gyermeke nincs kizárva az örökségből, habár modern levelezés tit-kos tartalma játszik is bele születése kö-rülményeibe.

Szabó Géza.

Clifden Hall.

A n g o l b ó l: Amica.

I.

Az ó-év haldoklott; a harangok zu-gása requiemjét hirdették; a tél szélnek minden fuvalata buscú sóhaj látszott lenni azon reménynek és aggodalmak, örömek és bánatok után, melyek ez éjjel, az ó évvel együtt meghaltak.

Az éjjeli év csendes volt és tiszta, mintha az elhaló év utolsó pillanataira nyu-godt türelemmel várakozna. Néhány csillag bujt elő, hogy halálának tanui legyenek; a hó mélyen fektűt a keményen megfagyott földön; a szél a szomorú requiemet énekel-ve meghajtotta a fákat, s a havat felka-varta, mintha hatalmát akarná mutatni.

Az új év előestéjén hagytam el cse-ndes otthonomat, mely évek óta adott men-belyet; de nem azért mentem ki a nagy világba, hogy megküzdjem az élettel, hanem azért, hogy bánatomomat feledjem, s szórako-zást keressék benne.

Őszentendő utolsó napján utaztam Clifden Hallba, hogy nevelőnő állásomat foglaltam el egy kis lányka mellett.

Évekkel ezelőtt nem hittem, hogy éle-tem valaha oly egyhangú és bánatos lehes-sen, hogy folyamát megkívánjam változtat-ni, pedig így történt. — Azt tettem, amit annyian tesznek, életemet és szívemet egész szerelmét egy tárgyra fektettem — és ve-szítettem.

Volt idő, midőn Stuart Madelaint szép leánynak tartották, midőn imádók sóhajtoz-tak körülte, s a jövő, mint a remény és szerelem ígért földje fektűt előtte.

Ez új év előestéjén, a mint a tükör előtt állottam, egykor fényes és ragyogó szemeimet a bánat és könnyek által elhu-mányosultaknak találtam. Még mindig fiatal arcomat szomorúnak és hervadtak; pedig bánatom nem volt oly régi.

Kevés szóval elmondom, hogy ez hogy történt.

A legmeghatóbb történetek, melyeket olvastam, rövidke voltak; én is rövid leszek.

Atyám, Stuart Arnold kapitány, a tengeren halt meg, midőn még gyermek voltam.

Nagyon keveset majd nem semmit sem emlékeztem rá. Anyám spanyol nő volt, volt, kivel atyám utazása alatt találkoztott, látta, megszerette, és feleségül vette. Szébb asszony mint a milyen anyám volt, nem képzelem hogy valaha élt e földön. Meny-asszony korában levett arcképe otthon csüng a kis salonunkban. Gyönyörű szába-su arc, nagy fekete tüzes szemekkel, a nemes fűt gazdag holló fekete haj ékíti, ives ajkai tökéletes sziműk és alaknak. Sa-ját szépségem nem nagyon érdekel, de min-denki azt mondja, hogy annyira hasonlítok az anyám képéhez, mintha én ütem volna a festőnek.

Csekély jövedelméből anyám kitűnő nevelésbe részesített. „Ennek több hasznát veszed, mint ha egy vagyont hagynék re-

álmodozása iránti, oly melegen rokonszenvező bizalmuknak kifolyásából eredő lelkesedésük — párt értekezletre hívták meg a kerület választó polgárait.

A meghívottak két százan felüli számban jelentek meg. A párt vezetői t. i. a Mara pártiak szám szerint nyolczan egymáshoz tömörülve oly hősies arccal vonultak el vélt hűveik mellett, melyeken nem épen a diadal érzetének megfelelő sötét boru honolt.

A villám hirtelen csapott le, br. Nopcsa Elek személyében, kit a nemesség a legimpozanebb ovációkkal fogadott, a Mara pártiak szörnyű meglepetésére s mameuki kebleiknek pani rettegésére.

A választó polgárok szűnni nem akaró éljenzések közt br. Nopcsát vállaikra emelve mint hőst vitték a gyűlés terembe, hol lecsendesedve, Bágya Farkas Mara párti hős mameuk, a gyűlést megnyitva kijelenti azt, miszerint ezen össze jövetelnek seami más célja nincs, mint kimondani azt, melyik párthoz kíván a kerület tartozni. A mameukok legvittebben szavazó táborához csatlakozott a választó sereg br. Nopcsát életre elosztott. A Mara hős férfai, kik szám szerint nyolczan voltak, mameukaiságuk dicséretében, megirigylve a győzelmet, mit br. Nopcsa aratott, holott ők hitték azt kivívni; csinos, de alig menthető s annál kevésbé dicséretre méltó eljárás követekkel, akkor, midőn a „Kolozsvár“ című lapban oly táviratnak tudtak helyet találni, a mi oly távol áll a valótól, mint Magyarország a Tisza kormány alatt, a defizitmentességtől vagy annak leggyesze-riőbb reményétől. Hisz a gyűlésen Maráról vagy fiáról szó sem volt s nem is lehetett már az elnöki remegő hangon elmondott beszédnél fogva sem, a mit a választók végig hallgatva br. Nopcsát éltették.

Csak rajta mameukok kapjakot hajba, vizárykodjatok, hisz így biztosan szép nap virad reátok.

r. l.

Az 52¹/₂ milliós hitel.

A közös miniszterium előterjesztési a magyar országgyűlés delegációjához 52 és fél millió forintnyi rendkívüli hitel megszavazása iránt, részben már végrehajtott övintézkedésekre és még végrehajtandó, illetőleg tervezett katonai intézkedésekre.

Noha mindenki érzé a béke szükségét és valamennyi hatalmasság óhajja a béke fenntartását, az általános európai helyzet mégis olyan, hogy nem csupán a kontinens összes irányadó államai, hanem a katonai tekintetben csekélyebb fontosságúak is, véderőik gyarapítására rendkívüli katonai övintézkedéseket tesznek és meghozzák a legnagyobb áldozatokat azért, hogy a béke megővassék és hogy minden veszélytől szembeszállhassanak.

E tényekkel szemben dacozva a pénzügyi helyzet teljes figyelembevételének, a közös kormány sem mulasztotta el, idejekorán fontolóra venni a nélkülözhetlen intézkedéseket, nehogy váratlan események fejleményei lephessék meg a monarchiát.

E rendkívüli beszerzések és kiadások, a melyeknél minden offenzív gondolat ki van zárva, rendkívüli eszközöket igényelnek; a közös kormány emélfogva, az elhalasztatlan szükségletek lelkiismeretes megfontolása után, a fennmilitett célra

ad, szokta volt mondani. Miután nevelésem bevégeződött, haza mentem lakni anyámhoz a tenger melletti kis házunkba.

A Suffolki partvidéken laktunk Southbeach város közelében; s a tengert gyermek korom óta megszoktam élő tárgynak, társamnak, s barátomnak tekinteni. Azt hittem hogy én értemet az ő sokféle hangját, különböző szeszélyeit, s azokat a különböző történeteket, melyeket elbeszél.

Előtte van az a kép, midőn mint kis leány a magányos parton ültem, gyönyörításon hallgatva a hullámok zúgását, a mely vizek esetét és emelkedését, nézve az apály és dagály játékat, s tenger titkait hallgatva. Anyám attól félt, hogy ezek a sokféle képzelmek ártalmamra lesznek, s a tengertől messze küldött el iskolába, de a tenger zenéjét és emlékeit magammal vittem.

E titokteljes vonzerőnek megtudtam végre az okát.

Tizenhat éves koromban anyám értem küldött. Nagyon egyedül volt, s kívánta társaságot. Alig voltam vele három hétig, sorsommal találkoztam.

Sokszor hallgattam már a fiatal leányok szerelmes történetére, s nevettem felettük.

Szép kis idyllek románcok voltak közöttük, melyek a 16 éves korban örökkévalóknak tetszenek, pedig képzelmek, álmodozások, ábrándok, melyek mint a nyári virágok elmulnak.

Tizenhat éves koromban én is megtanultam szeretni, és ez a szerelem életem folytatást tartott. Az anyám állhatatos természetét déli arccal együtt örököltem.

Vavasour Fülöp fiatal orvos volt s néhány barátjával együtt Southbeachben

szükséges összes költségeket 52 és fél millió frtra számította ki.

A közös miniszterium első sorban a legszükségesebb intézkedéseket vette célba 24 és fél millió forintnyi költséggel (melyből 1 és fél millió forint a hadi tengerészetre esik) és ezen összegből, jóváhagyás reményében. 16.2 millió forint (és pedig 1.2 millió frt a tengerészetre) már ki is adatott.

Az országgyűlés magas delegációja annál fogva felkérte, méltóztatassék elhatározni:

„A közös kormánynak, a máris végrehajtott katonai övintézkedésekkel egybekötött 16 és fél millió o. é. forintnyi kiadásokra (a mely összegből 1-2 millió forint a hadi tengerészetre esik) megadatnak az indennitások és egyszersmind a felhatalmazás, hogy további sürgős intézkedésekre 8-3 millió o. é. forintot (és pedig ezen összegből 3-1 millió forintot a tengerészetre) fordíthasson.

Továbbá felhatalmazatik a közös miniszterium, hogy a monarchia két államterületének kormányait egyetértőleg az elutasíthatlan és sürgős szükség esetén ezen túl fölmerülő rendkívüli hadi szükségletekre kiadásokat tessen 23 millió forint o. é. erejéig (mely összegből 2 millió forint a tengerészetre esik).

Ezen összegek fedezetéről alkotmányos uton lesz gondoskodva.

Bécs, 1887. évi február hóban.

Kálnoky, s. k., gróf Bylandt Arthur, s. k. tábornok, Kállay, s. k.

Marostordamegyei állapotok.

Hirlapi nyilatkozatok és polemikák már előre felbuzsították a kíváncsi érdeklődést, felkorbácosították a szendélyeket, élénkítő, sőt aggodalmassá tették a várakozást, melyeknek az e hó 25-én kezdődőleg megtartott megyei közgyűlés elébe nézett.

Elsőséget engedünk a „Kolozsvár“ levelezőjének, hogy közleményei során kipuskázza magát, s noha alkalmunk volt már az előkészüldések alkalmával szigorú tárgyalgossággal okadatoltnak kimutatni a „Kolozsvár“ levelezőjének tévedéseit és ferdségeit, ezúttal mellőzve a polemikát; szorítkozunk az igen népes és fontos megyei közgyűlés lényegesebb eseményeinek hű előadására pártszínezet nélkül.

1887. február 25-én d. e. 10 órakor elnök főispán egyszerűen megnyitja a gyűlést, s előterjeszt, hogy egyeseket tiszteltbeli tisztviselőkké kinevezett.

Noha a tárgysorozat későbbi pontjánál fordult elő, azonban itt tartjuk helyén felemlítendőnek, hogy Balla Gy. számvevőnek tiszteltbeli m. jegyzővé történt kinevezését, miután illető törvény szerint minősítve nincsen, Berenczey István a tisztviselőt minősítéséről szóló törvény megfelelő szakaszába ütközött, s mint törvénytelen cselekményt önkényes eljárásnak nyilváníta.

Főispán eljárását sem ő maga, sem senki más nem védte. Egy mély hallgatás Berenczeynek adott igazat.

A tárgysorozat felvétele előtt tanácskozási szabályaink jogánál fogva Berenczey István interpellálja Sándor Lászlót:

Van-e tudomása arról, hogy bizonyos titokban tervezett vádask miatt Szentiványi Kálmán, Sándor László alispán a nyilvánosság előtt hirlapban rágalmazónak s kóhólnak nyilvánítták?

S miután az alispán becsülete a megye becsülete is, tett-e megfelelő lépéseket az ügynek tisztázására s elintézésére?

Sándor László alispán kijelenti, hogy ezen interpellációra a tárgysorozat 24-ik pontjánál fog felelni.

Berenczey István kitérőnek tekint a

Az új év estvéje mindig a legfényesebb nap lesz emlékemben. Mert ekkor találkoztam vele. Már 3 hét óta laktam anyámnál a legnagyobb csendben, midőn a Liston asszonyság új évi báljára meghívást kaptam. Anyám majd nem épen úgy örült rajta mint én. „Ez épen kedvező alkalom lesz arra nézve mondá, hogy a társaságba be legyen vezetve; nem egy kellemes órát töltöttünk öltözetemről s a bálkövetkezményeiről beszélgetve.

Az az új év estvéje oly élénken áll előttem, mint ha csak tegnap lett volna; látom, hogy szép anyám hogy állott mellettem; saját kezeivel öltöztetett s ezerszer büszkébb volt szépségemre mint a milyen valaha én magam voltam. Csinos fehér ruhátot ő maga vart, saját drága csipkéjével díszítette fel. Rubintos és fényes gyöngyökből álló ékszereit melyeket mennyegző napján hordott és azóta soha sem viselte, ide adta. Midőn toleltem készen volt megöleltem, megcsókolt azt kívánva bár boldogabb életet lenne mint a milyen az övé volt.

Midőn a Southbeachben fogadott békocsi megállott az ajtónk előtt és Stowel asszony ki szives volt engem magával vinni azt mondá, hogy elkészünk, anyám kezembe adta azt a szép piros kaméliás bokréta, melyet annyian megkínáltak.

Azt kívánom, hogy bár mindenkinek volna az életem egy olyan boldog éjszakája, mint a milyen ez új év első estvéje a miénk volt.

A szobák már tele voltak. Első bálom volt, tehát olyanunk tetszett, mint ha egy tündér világba pillantottam volna bele. A falakon örökzöld füzérek csüngtek, az exotikus virágok izletes csoportozatokba voltak rendezve, a nagy csillár vakító fényt árasztott minden felé; de leginkább a sok szép vidám arcz, a drága ruhák, s fényes ékszerek vonták magukra figyelmemet.

választ, mert az alispán a „Kolozsvár“ idei 12-ik számában Szentiványi Kálmán elleni összes vádjával, vagyis az általa felhozandó tényekkel — a mai közgyűlés elébe hurokoloskodni igérkezett, és noha Sándor L. alispán Szentiványi Kálmán volt alispán szőlő és más tanuk előtt is: tetemes pénzért hiány átadásával és 14 ezer majd 20 ezer forint közmunka váltáság hátralék átadásával vádolta, még is a tárgysorozatnak hivatkozott 24-ik és következő pontja távolról sem nyújtanak biztosítékot arra, hogy vádló alispán ugyanott az előbb említett terhes vádakra kiterjeszkedjék.

Követeli tehát szóló, hogy az alispán most tüzetesen feleljen, annnyival inkább, mivel az interpellációk elintézésének tárgysorozat felvétele előtt lehet csak helye, és a tüzetes felelet során vehet szót alkalmat arra, hogy a vádló alispánnak előbb megnevezett, s a tárgysorozatból kihagyott — de általa terjesztett — és Szentiványi Kálmán súlyosan terhelő vádjai alaptalanságát, a vádló alispán sajátkezüleg hitelesített okmányaiól minden kételyt kizárólag kimutathassa.

A házszabályokhoz szólás czímén ezen kérdés körül vita eredt, miközben a Berenczey által hangoztatott „becsületlenség“ kifejezésről, Bánfi főispán oda szólt: Berenczey nem ért a becsület üggyhez. Berenczey nem várt mérséklettel és önérzettel válaszolt.

A közgyűlés többsége előre láthatólag tudomásul vette az alispán előleges válaszát.

Érdekes jelenet volt eme vita hevében a főispán azon nyilatkozata: hogy ő több interpellációnak helyet nem ad, s kintitje kérdésül, hogy a gyűlés több interpellációt megkíván-e hallgatni? Törvény értelmében a kérdés feltételéhez szólnam, miután a főispán a gyűlés részéről védelmet nem nyert, sőt maga a tisztí ügyész is figyelmeztette főispánt, hogy interpellációs jogától egy tag sem elzárható, haladhatott csak a rendes ügymenet tovább.

Berenczeynek második interpellációját tekintettel arra, hogy az alispánnak Szentiványi ellenemelt lappangó vádjait — a többség iménti szavazása miatt még nem czáfolhatta meg, az volt:

miután Sándor László alispán Szentiványi Kálmán volt hivatali elődjét a gyűlésben is jelen levő több tanuk előtt 4000. frt pénztári hiány átadásával és 14. ezer majd 20 ezer forint utmunka váltáság hátralék átadásával különösen vádolta, hirlapi téren pedig ugyancsak Sándor László alispán úgy nyilatkozott: hogy vádjával itt a közgyűlésen fog elő állani, már pedig a tárgysorozatban erre fogantnyu nincsen, hajlandó-e ezen vádakkal itt is elő állani, s a tisztázásra tért nyitni?

Alispán ezen interpellációra nem válaszolt, a főispán sürgeti ezen ügy felett a napi rendre térést, és holott sem törvény sem tanácskozási szabályok nem kötelezik interpellálót arra, hogy interpellációját írásban be adja, a tisztí ügyésznek oly értelmű felszólalása után: hogy amár törvény és szabályok az interpellációnak írásban beadását nem követelik, de a jegyzőki teendők könynyítése czéljából gyakorlatba hozott az interpellációknak írásban beadása, és dacozára annak — hogy akkor hevényében Berenczey által az interpelláció rövid tartalma lejegyeztetett s így írásban beadott, de mert ez nem volt alá írva, holott Berenczey nyilvánítták, hogy imel ő írta és magának vallja, az interpellációra válasz nem adatott, s e felett a gyűlés többsége napirendre tért.

Érdekes tárgya volt a Berenczey harmadik interpellációjának.

Kerekes József mult év közepén elhalt bizottsági virilistag, noha ennek halál-

Beléptünk egy kis feltűnést okozott, mert Stowel asszonyság egyike volt a southbeachi társaság vezéreinek.

— Ki az? kérdé egy hang.

— Azt hiszem, hogy Spanyol, mondá a másik.

— Nem az, mondá a harmadik az Stuart kisasszony, Stuart Madelain, az öze egy asszony leánya.

E kérdéseket s válaszokat hallottam magam körül. Vajjon az anyám nemzetisége tette e hogy annyira különböztem a többi lányoktól? Az én éj sötét hajam, és fekete szemem milyen éles ellentétet képezhettek a viruló Angol lánykák szőhajja, s égszínű szemei mellett? Szinte szégyeltem magamat, s azt kívántam, hogy bár ne jöttem volna ide, vagy eltudnám magamat rejteni, vagy olyan volnék mint a többi leányok; ugy éreztem mint ha egy világ választana el bennünket.

Liston asszonyság egy szép magas férfit vezetett hozzám. Azt mondom hogy szép férfit, pedig nyugodt nemes arczán nem volt szépség, csak jószág és becsületesség.

— Stuart kisasszony, mondá Liston asszonyság dr. Vavasour nagyon boldognak érezte magát, ha megnyerhetné kegyedet egy tánczra.

E rövid bemutatás után elisietett, s én majdnem ijedten néztem fel az ifju arczára.

— Tánczolni? mondám meglepetten.

— Dr. Vavasour mosolygott s azt mondá.

— Tekintetbe véve, hogy bálban vagyunk, nincs benne semmi szokatlan ha tánczra kérem.

— Oh nincsen, mondám pirulva saját tudatlanságom és bátortalanságom felett.

(Folyt. köv.)

esete 1886. augusztusi közgyűlésen bejelentetett, tehát ezen szomorú eseményről nem csak hivatalos, de nyilvános tudomás is volt, még is ezen elhaltnak neve ugyan azon év végén a kiigazítás alatt állott virilis névsorba felvéteett.

Ezen virilis névsorba felvettek képezik 1887 re a törv. hat. bizottság illetékes felerészét.

Valamint, hogy ezen virilis névsor helyes megállapítása után foghatott helyet a bizottság másik felerészét mandatumot töltött tagjainak községi megválasztása is.

A bíráló választmány az 1886-ik évi öszi közgyűlés elébe terjesztette a megállapított névsort.

Az ellenzék követelte a névsor felvadását és ezt annyival inkább, mivel halomlás szerint Szentiványi Kálmán hivatalos kötelességmulasztás folytán (nem értesített) a névsorból kihagyatott, és esetleg a felolvasások más hiányok is kideríthetők lettek volna.

A többség a névsor nyilvános felolvasását megtagadta.

Maradt tehát a névsor hibáival, de érvénytelen az 1887 ik évré.

1886. december 29-én ismét közgyűlés tartatik, a midőn Szentiványi K. az ellenében intézett jogértést kifejté, azonban további lépést tenni nem óhajt, miután több kerületből nagy többséggel amugy is bevászlva lett.

Ugyanezen gyűlés ujítja meg a megyei összes albizottságokat, melyeknek tagjaitvá csakis bizottsági tagok voltak választ hatók.

A hatóság által előkészített kortes czédulákon becsuszik a Csernátóni Lajos neve is több albizottságba.

1887-ben észreveszi a hatóság, hogy a virilis névsorban a Szentiványi törvénytel len kihagyatásának nemcsak egyedüli hiba, hanem hogy szintoly törvénytelenséggel kihagyatott abból Csernátóni is, emellett pedig egy korábban elhaltnak neve helytelenül beirattott.

Tetézte még ezen hibát az, hogy a nem bizottsági tag Csernátóni több albizottságba beválasztatott.

Berenczey tehát kérdést intéz alispánhoz az iránt:

„mi módon történhetett ily törvénytelenségek, hajlandó-e a hatóság jövőre hasonló törvénytelenségeket mellőzni?“

Az alispán a tárgysorozat végén igér feleletet adni.

Csernátóni is szól, ekkorilletőnek consultati és decisiv votuma kétségbe vonatik. Főispán kijelenti, hogy illető meg van a gyűlésbe hiva.

Meddő és hosszas ingerült vita fejlődik azon kérdés felett: vajjon az alispáni megbívó levél, vagy a törvény adnak-e bizottság tagsági jogosultságot.

Végül a főjegyző kéri Csernátónit, hogy — épen szavazás lévén — vonuljon a hallgatóság számára elkülönített helyre.

Ezen interpellációra adott előleges válasz a többség által tudásul vétetett.

Negyedik és utolsó interpellációját volt Berenczeynek következő:

Van-e tudomása alispán urnak arról, hogy a silány rosz határral bíró Jobbgytelke, holott addó lezáltatása jogosan számíthatott volna, még is a dus határu marosmenti községek némelyikével katasterileg egy osztályba soroztatott, s ez által több, mint 400 frt adó szaporulattal terheltetik? Hajlandó-e ezen kérdést megismerve, hatósági, sőt közgyűlési támogatás mellett is a lehető törvényes orvoslát iránt kezdeményező lépést tenni?

Alispán az ügy állását tanulmányozni s ahoz képest a lehető tenni igérkezett. A választ interpelláló is tudomásul vette.

Ezek után vétetett fel a tárgysorozat rendes menete.

A 3-ik pont érdekes és élénk vitára adott alkalmat.

Kibéd község jóval több, mint 2000 lélekkel, s mintegy 4000 frt adóképesseggel és tekintélyes birtokossági vagyonnal, emellett intellectualis tekintetben is (a Vesselőnyi iskola mellett) előhaladott, önálló községgé alakulhatását kérte.

Hatóság és megyei közgyűlés a kérelmet indokoltan találván, ajánlattal terjesztette az illetékes belügyminiszter elébe. A belügyminiszter, mint döntő foruma ily ügyeknek, Kibéd nagy községgé alakulhatását engedélyezte.

Eme véghatározat kihirdetettvén, az illetékes körjegyző, miután fizetését apadni látta, több jó embeirel felfolyamodott.

A belügyminiszter — az időközben változott — hatósági vélemény alapján, a tárgysorozatát reassumálta, s a már egyszer kiadott engedélyt, vissza határozta.

Szentiványi Kálmán osztatlan figyelem és helyeslések mellett fejtegette az eszmét, valyon jogállam-e az, melyben a határozatok nem birnak érvényvel és tekintéllyel. Okadatolt előadásra során alaposan mutatót egy ily praecedens veszélyes voltára, mely annál veszélyesebb minél magasabb helyről jön, s ezen veszélyt különösen fokozza még azon sajátlatos körülmény, midőn napjainkban különösen közgazdasági téren láthatjuk, hogy a legkézzelfoghatóbb igazságok is elpolitizáltak.

Szentiványi sérelmi feliratot indítványozott a magyar országgyűléshez.

Nézetét többen támogatták, még az alispán is s csak annyiban tért el, hogy a feliratot a belügyminiszterhez kívánta indítványozni.

Általános derűtliséget idézett Berenczeynek az indítvány támogatására tett közei érvelése, után alkalmazott egy ötlete.

„Rigolettóban“ hallottam — úgy mondták: „megbánja holnap a mit ma igért!“ ezt az asszonnyokra, és nem a magyar belügyminiszterre értette a költő. Sajnálom, az önkös osztatlan derűtlisége elhiteti vele, hogy az idézett dal ide igen is talál!

Egy bizonytalan többség nem fogadta el a feliratot, s a leirat tudomásul vétén érdekeltekkel közöltetni határozatott.

Elő adottatt az ebado behozatali mesterségesen alkotott szabályzat megbeszélését tárgyzó belügyminiszteri leírta majdnem ugyanazon indokok által támogatva, melyeket annak idejében Szentiványi Berenczey, Balla, Kakasi és mások a szabályzat ellen felhoztak. Tetszéssel tudatvétellett.

Igy haladt a tárgyalás még 14. pontján a tárgysorozatnak keresztül, miközben több s kevésbé érdekes tárgyszak az azok közt élénk és kevésbé élénk vita fejlődött.

Az óra déli háromnegyed kettőre járt, a tárgysorozatnak érdeklődés keltette a 23-ik pont körül keletkezett vitát, gyűlésterem zsufolásig megtelve, senki nem távozott, várta mindenki a 24-ik nevezése vált pontja felvételét a tárgysorozatban.

Ily feszült várakozás közben elnök 24-ik pontnál meg áll s kijelenti: hogy idő előre haladván az ülést felfüggeszt február 26-án d. e. 10 órára tízven óráig a gyűlés folytatását.

Szentiványi ellene mond a gyűlést indokoltan felfüggesztésének, tekintettel arra, hogy a főispán az ebado keresztfőrezozása alkalmával a rendes időn járul együtt tartotta a gyűlést, mialatt a gyűlés nagy része eloszlott, továbbá március 29-én is a tömeges válaszlát sokat déli háromnegyed két óráról délután három óráig tartólag tüzte ki, és négy óra kor már a közgyűlést tovább folytatta, szerint azon gyűlést a nap hosszában még egy folytonosná téven.

Berenczey István némi ingerültséggel szólta, hogy csak azért húzzák halasztást nem nevezetes ügynek tárgyalását, hogy a bizottsági tagok elégedetlenek, és elhagyatottak leszavaztasson a főispán.

Erre főispán indulatos gunyorral kiáltott:

„Nem tűrök semmi féle rotyogást, s zártam a gyűlést, menjünk ebédelni, s szel kalapját feltette.“

Berenczey ezen kihívásra ingerült oda kiáltja, a gyűlés be van zárva, elnincs, ön hallja! báró Bánfi Zoltán goron és paraszt!“

Erre báró Bánfi Zoltán hangosan, barmindnyájan hallhattuk oda szól: „vessék ki a gyűlést!“

Berenczey pedig kit többen eszméteu igyekeztünk, fékezhetetlen dühvel kiáltja:

„Ebadta pimassza!“

A gyűlés ezen közben oszlott s a megbeszélés levonulással megtelt a levegő a szitkok és indulatos kifejezésekkel.

Ez alatt báró Bánfi a gyűlés tetején feltett főveggel azon kijelentést tette, hogy a gyűlés be lévén zárva a ki rendelt kedik, azt hajdukkal vereti ki.

Kinosabb és sajnálatosabb jelenet leírtnál képzelní is alig lehet.

Bizottsági tagok kibábták a folyosóra, hogy ezental a megyei közgyűlésekbe villával kell jönni!

Ezek után a főispán a „fehér ló“ czimzett vendéglőbe vonult az általa fizetett közös ebédre társaival.

Az alispán néhány kortesseivel a szénpiacra az ácsorgó székeket fogadtatta össze, kik nem bizottsági tagok, emellett magyarorszl mint egy husz, nem bizottsági tag, székelet fedezet is beérnek ezen 40—50 főből álló tömeget Sándorlól egy kurta korcsomába vezetette, hol maga ezekkel ebédelt s közöttük pohárszöntözött, kifejtve hogy a törvények megszak, ő maga ha rajta állana megvártaná eltörölne azokat, de így csak tűrni s várni míg azok rendes uton módosíthatnák.

Ezt az alispán fizette.

Folyt a muzika szó és az ital, dolás ki tudja meddig!

Végre felvirradott február 26-ik nap.

Már néhányan beem voltunk a teremben, midőn csak láttuk beözönlőni az előtti napon alispánlign traktált mint a huszonöt harmincz főből álló székelety, kiket a nagy nap eventualis eseteire benn tartottak s kik között egyetlen bizottsági tag sem volt.

Ezen tömeg már elején a gyűlést elfoglalta a hallgatóság számára kijelölt helyet, s fenyegető állást látszott eltalálni.

Ugy e szomorú?

De így volt! folytatását sietve

Egy székelety

E. M. K. E.

Az alsó szabályozó-hajdu d é k i t a n i t ő e g y e s ű l e t a k ö r e k e z ő h a z a f i a s l e v e l e t i n t é z t e a z E. M. K. E.-hez:

ben elhatározta a nemzeti missziót teljesítő egyet alapító tagjainak díszes sorába — egyet anyagi erejéhez mérten — négy év alatt fizetendő száz forinttal belépni. Midőn az erről szóló jegyzőkönyvi kivonat s az alapítványösszeg első részletét — 25 frtot beküldeni szerencsés vagyok. Kifejezem azon hő óhajaimat: vajha a legsebb siker koránadna azon törekvéseket, melyeket ezen mindnyájunk élénk rokon-szenvében levő egyesület kebelében hazánk legjobbjai kifejtettek. H.-Hadházi, 1887. február 4. Simon Károly, ev. ref. tanító, elnök.

A jegyzőkönyvi kivonat szerint Lévai Imre tette az indítványt, s az egyleti közgyűlés, ismervé az E. M. K. E. a magyar nemzet érdekében eddig is kifejtett s ezután is a kellő anyagi erő felhasználásával kitéendő fontos misszióját, örömmel szavazta meg a választmány által elfogadott alapítványi összeget.

Gerenday Lajos Tolnavármegye központi járásának főszelektora 680 frt gyűjtést eszközölt jársza területén. Ez összegből 500 frt 5 alapító tagtól gyűlt össze. Az alábbiak a főszelektornak 2419 száma ivén történtek, következőleg: alapítók: gr. Széchenyi Sándor főispán N.-Dorog 100 frt, Kis Károly tiszviki bíró Szegszárd 100 frt, Uth Károly mérnök Szegszárd 100 frt, Szegszárd község 100 frt, Tolna község 100 frt. Rendes tagok: Perczel Dezső alispán, Fördös Vilmos tiszti ügyész, Örfly Lajos ügyvéd, Guzmits Zsigmond m. főlevéltárnok, Felőr Károly mérnök, Sághy Pál plébános (Agárd), dr. Hangol Ignác főorvos 10—10 frt Szegszárd, Csényi község 10 frt. Adakoztak: Hirling Ádám jegyző Szegszárd, Pertl József jegyző Tolna, Kapácsy Aurél Bózsa, Simoni Iván Haroz, Pápay István Mátsa, ifj. Dusz Dániel Öcsény, Ujfalussy László A.-Nyék, B. Fülöp István bíró Öcsény, Benedek Pál bíró Deés, Tóth J. bíró Szedres, ifj. F. J. 1—1 frt; Benedek János bíró, Pethy József, Tóth Gyula vendéglős Szegszárd 2—2 frt; Alsó-Nána, Haroz község 3—3 frt; Bántánd község, Pilis k., Deés k., Alsó-Nyék k. 10—10 frt; Sebők Kálmán k. főmérnök Szegszárd 5 frt, Pártos Zsigmond plébános 5 frt Vardomb, Szegszárd 1 frt, Ujfalussy Imre 10 frt, Gerenday Lajos 10 frt; pártolók: Módy László főpénztárnok 3 frt, Tóth Ödön 3 frt 3 évre Szegszárd. A hazafias szolgabíró iránt az igazgató választmány halálja kifejezését jegyzőkönyvileg öröközte meg.

Két adománnyal tettünk. Fehérmezéről a Kapácsy Dezső utján. Györfly Gizella küldi az egyiket 5 frtban Alsó-Többségre, a másikat ugyanolyan összegben. Először a gyógyszerész Sárbozadról. Nem kérte, nem sürgette senki, úgy küldték be mindketten az összeget Egerbe, tudva Erdély közönségét s ismervé Kapácsy öntelődő fáradozását. Juttassa el — írták — Kolozsvárra. . . . Jó isten, hány millió vannak az országban, kik ily uton megta-lálhatnának minket, ha mindenütt találkoznánk egy-egy óramunk s ha minden szívben égne a hazaszeretet!

Egy „kivégzett“ felebbezése.

Nagyon tisztelt közvélemény! Szomorúan olvastam az „Ellenzék“ 42-ik számában magam, mint több ellenzéki korfesszókak a „Kolozsvár“ által statáriatit megjejtett kivégzésünket, s néhány perczig — mint a rózsaszín lélek — bus-lakodva végtelen kimúlásomon, másvilágban (nem azon, melyben a „Kolozsvár“ él) egyszer csak észlelni kezdtem, hogyhát én mégis csak élek, s az ellenem emelt vádhamis, melynek alapján kihagytatlanul lettem kivégezve, még pedig olyatén büntényi-tő eljárás Magyarországon jogállamában, a melyben vádló, bíró és az igazság végrehajtója egy személyben összpontosult. Ekkor már megvoltam győződve arról is: hogy van jogom felfelvételre az illetékes felsőbb hatósághoz beadhatni. Mielőtt tehát magamat az enyészetnek átengedném.

Tisztelettel beadm az statáriale forr-mak, büntelen kivégzetésem tárgyában kimondott ítélete elleni fellebbezésem nyílt időben, következőleg indokolva:

I.ör vádló „Kolozsvár“ azon állítása: miszerint engemet Marostordármegye mező-ségi kerületében a függetlenség párt or-zágos képviselőjéülnekk felleptetett vol-na — valótlan; mert meggyekben a független-ségi párt mai napig egyik val. kerületben is jelöltet nem állított. Ezt tanusítom a nagy közönség azon részével, mely igazat szokott mondani és a melynek nem kenyere a ko-bolmányok terjesztése.

2.ör. Valótlan azon állítás is, hogy én az „Ellenzék“ vidéki levelezője volnék, (s kit, mint ilyent 1. villámlás nyáron, 2. hóesés télen stb. oraulumként nevez, melyből folyólag gonyulódva gratulál a szélesbálnak kijelölésének alkalmából).

Nem lévén hiu, önhitt és nem lévén hivatásom természeti tünemények vizsgáló-dásával foglalkozni, készséggel elismerem eséklyiséget és nem vonom kétségbe vádló „Kolozsvár“ magasabb képzettségét és azon természeti ösztönét, melylyel meg az idő jársát is képes előre jelezni; de ta-gadom azt: hogy valaha 1. villámlás nyáron, 2. hóesés télen stb. oraulumként még csak egy betűt is írtam volna az Ellenzék-ben, mint vidéki levelező. Írtam igit: megyei állapotaink misériáról, a közigaz-gatás által időnként elkövetett törvénytelen eljárásokról, meggyűlöletünk tanácskozási eseményeiről olykor-olykor egy-egy cikket, — mint megyei birtokos és érdekelt fél s megye bizottsági tag; de soha ferdítve, le-

nézéssel és gonyulódva — mint némely szubvencionált hírlapíró, vagy vidéki leve-lező. Ezt igazolják mindazon cikkeim, me-lyeket az „Ellenzék“-ben a t. közönség előtt közrebeszéltem.

Tisztelettel kérem tehát az illetékes felsőbb hatóságot, hogy a fennebb elősorolt indokaim alapján, méltó tassék hivatott statáriale forum sérelmezett ítéletét meg-semmisíteni, s vádló „Kolozsvár“ a valót-lan hírek terjesztésének hibájában elmarasz-talni, s egyszerűen a tisztesség azon ut-jára utasítani, melylyel működési körét az igazság, méltányosság és kimélet határai között igyekeztek kibővíteni.

Vaja, 1887. február 28.

Bálla László.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, március 2.

— Az „Ellenzék“ tárczája. A B e c s ü l e t b ő l című regény közlé-sét lapunk mult számában befejezvé, ma ugyancsak Amica gondos fordítá-sában egy új angol regénynek közlését kezdtük meg. Az új regény címe: „Cliffend Hall“. Új regényünk méltán sorakozik ama nemesen szóra-koztató olvasmányok mellé, melyeket jeles fordítónk: Amica eddig is oly kiváló érzékkel válogatott ki az angol regényirodalom jeles termékei közül s fordított le közvetlenül lapunk számára.

— Kossuth Lajosnál közelébb Bi-ró Vince 1849-iki honvédszázados tett lá-togatást s a nagy száműzöttet a legjobb egészségben találta.

— A király ő Felsége az eddigi rendelkezések szerint ezuttal legalább há-rom hétig szándékozik Budapesten maradni, mintán a javult külügyi politikai viszonyok az uralkodónak Bécsből való huzamosabb távollmaradását lehetővé teszik — Március 7-én, hétfőn, esti 8 órakor a budai vár-lakban udvari estély lesz, a melyre 800-nál több meghívó fog szétküldetni; tekintettel a bűjtőre, tánc és zene az estélyen nem lesz. — Szombaton déltátn érkezik meg a ki-rályné ő Felsége, valószínűleg Mária Valé-ria főhercegnővel Budapestre és részt vesz az udvari estélyen; Rudolf trónörökös is meg fog jelenni ez udvari ünnepélyen. — Ő Felsége itt tartózkodása alatt több ud-vari ebéd lesz.

— A király ő felsége tegnap dél-előtt külön kihallgatáson fogadta Bylandt-Rheidt gróf közös hadügyminisztert és Sebe-héngi Pal gr. földmívelés-, ipar- és kereske-delmi minisztert.

— Március 15. A brassói magyar kaszinó vasárnapi ülésében egyhangulag hozzájárult a kultúregylet azon házározatá-hoz, hogy az idén megünnepli március 15-ikét.

— Eljegyzés. Dr. Pavelka Ernő brassói gyakorló orvos a napokban tartot-ta eljegyzését Brossek Gustavina kisasz-szonnyal, Brossek Antal posztógyáros leá-nyával.

— A brassói szásziparegylet el-nökevé a vasárnap megtartott közgyűlésen Dück József választott meg ki azelőtt is elnöke volt az egyletnek, de holmi félreér-tések miatt beadta lemondását. Most aztán visszakapta a titlúsát. — Használja egész-séggel.

— Szalay Imre miniszteri osztály-tanácsost, a vallás- és közoktatásügyi mi-niszter a műemlék orsz. bizottsága beltag-jává nevezte ki.

— A sepsiszentgyörgyi önkéntes tüzoltóegylet az évi közgyűlésén örven-de-es adatok tüntek ki a titkári jelentésből az egylet beléletére nézt. Az egylet vagyó-na majdnem 7000 frt — tüzészet a város-ban egyszer fordult el.

— Halálozás. Molnár Zsigmond is-mert m. vásárhelyi ügyvédet nagy csapás érte: neje szül. Ince Róziája — mint a hozzájuk hőküldött gyászjelentésből olvassuk mult kő 28-án 51 éves korában meghalt. A derék nő halála széles körben keltett fel-részvétet. Ma d. u. temették el.

— Erdélyi Kör. — Az alatti a bu-dapesti egyetemen tanuló erdélyországi ifjak egyelet akarnak alakítani. Az alakuló gyű-lést e hó 5-re a „Kommer“-féle terem-be hívták össze. Mult évben már megpróbálták a megalakulást, de alig tizen vettek tudomást róla. Magyar fővárosban igazán fele-sleges az ily irányu különválás.

— Baróthon a takarékpénztár idei közgyűlésén egy felállítandó kórház eszmé-jét lelkesedéssel karolták fel s tekintélyes összegeket adományoztak megvalósítására. A takarékpénztár 100 frtalt járult az alaphoz.

— Az „Arad és Vidéke“ szerkesz-tését Inczédy Lajostól tegnap Kaczián Géza vette át, kinek „Egy évig mundaiban“ című könyve általános figyelmet keltett.

— Kulturális mozgalom érezhe-tő Szegeden a „Sz. Napló“ hírlése szerint. Az ottani írók, zenészek és színészek estélyt szándékoznak rendezni a társadalmi élet föl-elevenítése céljából, s ez estély sikerére mind szövetséget kötöttek. Elnöke Bába Sándor lesz. — A szegedi elite nagy érdeklődéssel várja ez estélyt.

— A posta és táviró intézet egyetítése. A posta és táviró intézet egyetítésére vonatkozó előmunkálatok a közmunka és közlekedési miniszterium ke-

belében már befejeztettek és most a két intézet egyesítésénél alapul szolgáló szer-vez intézkedések megállapítása van munká-ban. Ezen célból Baross Gábor közmunka és közlekedési miniszter külön szervező bi-zottságot alakított.

VÁROSI HIREK.

— Az utolsó E. M. K. E. Estély szombaton lesz. Purjesz dr. ur lesz az el-ső felolvasó. Hegedűs István ur verseket ad elő, Petelei István urnak egy kis elbeszélést ol-vassa föl Gerő Linak a. és Bartha Miklósné ő nagysága csevegése zárja be az Estély felolvasó részét. Az Estély házi-sszonya aristoratiának egyik legbájosabb hölgye: br. Jósika Waldeck Valerie grófnő. A felolva-sásokat követő mulatságnak műsorát nem mondja el a program. A rendezőség meg-telepítésit tartja. Minthogy azonban az Es-tély eme része sok olyan kiadással jár, me-lyek a rendes bevételekből nem fedezhetők az egyes személyjegyek árát felemelte a rendezőség darabonként 50 krral. Ezenfelül lapunk utján kéri fel a négy Estélyre szó-ló jegyek férfi dalajdonosait, hogy a 4-ik Estély jelentősen sok külön költségeknek fedezésére a szerkesztőségekben kitétt ívek-re jegyezzenek adományokat.

— Dr. Fabinyi Rudolf ur mu-tatványos előadása. A harmadik kultur-egyleti Estély műsorában említve volt, hogy Fabinyi dr. ur, egyetemünkön a vegytan tu-dós tanára, kinek szellemes előadásai-ban nem egyszer volt része gyönyörködhetni a nagy közönségnek is — „a színek birodal-ma“ czimmet mutatványos felolvasást tart. A program ez érdekes ígérget nem lehetett azonban beváltani a vígadó termeiben, le-győzhetetlen techniai okok miatt. A tanár ur azonban az Estélyek közönségének ígé-rett beváltandó, szíves lesz külön megtar-tani az előadást. Vasárnap (e hó 6-án) este pontban 6 órakor a muzeumkerü vegytani intézet nagy termében a színek csodás bi-rodalmán az ő élvezetes ciceróneskodása mellett utazunk végig az apparátusok és villany és mindenféle sustorgó anyagok se-gítségével. Az előadáson részt vehetnek mindazok, kik mind a négy Estélyre kivál-tott jegy birtokában vannak s ezenkívül néhány külön jegy is bocsátatik ki: me-lyek a rendes áruló-helyeken lessnek kap-hatók. A vegytani intézet tágas termé-ben kényelmesen helyezhető el a közönség. A kertben az épületig vezető út világítva lesz; száraz járka vezet fel a terem ajta-jáig. Kocsik is közlekedhetnek. Az előte-remben a felöltőket átvesszik. Az előadás csak anyi időt vesz igénybe, hogy a kik színházba akarnak menni, onnan se ké-nek el nagyon. Az előadás bizonyosan egyik leg-érdekesebb része lesz az Estélynek s a ta-nár ur ismét lekötölezi vele a közönséget.

— Bárá Jósika Sámuel főispán 20 frtot, Albach Géza polgármester 10 fr-t és Szász Domokos ev. ref. püspök 5 fr-t összesen 35 frtot adományoztak a ko-lozsvári gazdasági egylet tagjai között szét osztandó vetemény magvak beszerzésére. Mely becses adományért fogadják nem-szívű adakozók a kolozsvári gazdasági egy-let választmányának e helyen is nyilván-tott leghálásabb köszönetét.

— Hazai ipar. Városunk tanácsa már régebben elhatározta, hogy a rendőrség részére szükséges ruhát a hazai ipar ter-méből fogja beszerezni. A határozat ezuttal nem maradt papírosra, mert pld. a rendőri fővegek Besztercezőről vannak megrendelve, s legujabban posztó szövét mintákat Bras-sóból és Szeghből hozatták. A beküldött szövetelek között a szebeni fölötté áll a bras-sónak, s a tanács valószínűleg ebből fog megrendeléseket tenni.

— Életré váló terv az, melyet a cath. státus igazgatósága akar nyélbe üt-ni. Lapunk olvasó közönsége előtt ismeretes azon kárpótlási igény, melyet a cath. státus a templom körül lebontott rozoga putrikért támasztott. A státus most abban jár, hogy a kisajátítási alap hídutcai házat (hol a Tauffer féle cukrászat van) kapja kárpót-lásul, s e házat a Hungaria szállodával, mely a státusé, egyesítve, a két házból egy tisztességes szállodát alakítson. Meunyen fog e tervbe beleegyezni a kisajátítási alap bizottsága: nem tudjuk. Azt azonban min-denki tudja Kolozsvárt, hogy egy jól be-rendezett szállodára feltétlenül szükség van.

— Felolvasások. A Dávid Ferencz egylet f. hó 27-én az unitárius főgyűmási un nagyteremben ismét szép sikerű felol-vásó gyűlést rendezett. Dr. Bartók István értekezett a darwinismusról, vitatva, hogy az a tudományt képviseli a vallással szem-ben s következtések ennek nem lehet el-lensége. Második felolvasó Boros György volt, az egylet buzgó titkára, ki a Dávid Ferencz kolozsvári papságát adta elő, is-mertette az egykoru egyházi szokásokat s bemutatva a közönségnek János Zsigmond, Socinus s több unitárius nagy ember-nek arcképét. — A hallgatóság élénk tetszéssel fogadta a szép és érdekes fel-olvasást.

— A hetedik gyógyszerár dolga rendületlenül áll abban az állapotban, hol hónapokkal ezelőtt volt. Valentini Adol-fnak s a monostor-utca lakosainak kérel-mére a közegészségügyi bizottság, mint an-

nak idején jeleztük, azt a választ adta, hogyha Gundhardt Alberta belső-monostor-utczából a linczeg és gyár-utczák között való kertültre álköltözik, — a hetedik gyó-gyszertár ügyét megoldva látja. Határidőül a bizottság április 1-ét tűzte ki. Mivel azon-ban Gundhardt gyógyszerész minedig nem nyilvánította elhatározását, a kérelmezők ujabb szorgalmazták a dolgot. — Kivánatos volna, ha valami pozitív megállapodás tör-ténne ebben a bizonytalan változatokban mozgó ügyben, melyből csak annyi bizonyos, hogy annak a népes városrésznak gyó-gy-szertára csakugyan szüksége van.

— A kolozsvári izr. hitközség képviselő testülete tegnap alakult meg s vá-lasztotta a tisztviselőket, valamint az egyes szakbizottságokat. Az igazgató választmá-nban elnök: Farkasházi Fischer Vilmos lett, alelnök: Hunwald L. pénztárnok: Kauffmann Samu főmérnök, ellenőr: Hoffer Mihály. Is-kolaügyi felügyelő Horovitz S. és Adler V. templomi kurator: Allenberg László, Löwin-ger Sándor és Seltan Adolf. A pénztárviz-sgáló bizottságba beválasztattak: dr. Fischer Lajos ügyvéd, Kauffmann Sámuel kereskedő és Steiner Lipót mérnök. — A templomépítő bizottságba: Horovitz Sámuel, Kauffmann Samu főmérnök, dr. Weisz József ügyvéd, Kiss Sámuel, Stern Ber-talan, Hunwald Lipót és Weisz Mór. — A választások végén F. Fischer Vilmos vendégszerető házánál barátságos lakomára gyűltek össze a tagok. Toaszott mondtak Fischer Lajos, Fischer Vilmos, Hunwald Lipót és mások. A lakoma a legvidámabb hangulatban folyt le.

— Két nap óta meleg tavaszi idő jár. Hajtanak a rügyek, egy-egy növény kidugja vörös fejcskékjét, egy egy légy be-zengeti napos ház falon a gyenge szárnyát. Dél felé végig telik a monostor utca napos oldala sétáló néppel; a mezők meglevéné-dnek kúnn; koldusok fanyar ábrázattal mu-togatják béna husukat az utca sarkokon. Jön a tavasz! Nemsokára méhek fognak zümögni a réteken, s tavaszi versek rö-pkődni a langyos, illatos levegőben.

— Felolvasás. A helyi külmagyar utcai gazdasági olvasó körben holnap f. hó 3-án estéli 7 órakor dr. Hegedűs István egyetemi tanár ur felolvasást tart.

— Az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmánya 1887-iki évi március hó 3-án d. u. 3 órakor ülést tart az egy-leti irodában.

— Tenyés bikák vásárlását erre az évre is 20 százalék árleengedéssel enge-délyezte városunknak a földművelési minis-terium. Dr. Nagy Mór tanácsos, Kondász Ferencz kolozsvári gazd. egyleti titkár és Jakab László állatorvos pár nap előtt Tor-dára utaztak a szükséges két tenyészállat kiválasztása végett, s sikerült megállapo-dásra jutniok a tordai telep igazgatóságá-val. A város régebben egy bármilyen tenyész-állat engedélyezése végett is folyamodott a miniszterhez, ki azonban pinzgani bika vásárolhatására adott engedélyt. A város tehát a k o l o z s m o n o s t o r i g a z d a s á g i i n t é z e t t ő l vásárol pinzgani fajt, — s azt az alakítandó tagjai csordába osztja be. A tordai bika telepről pedig dícséret-tel emlékezik meg a bizottság. Az anyag jobb és nagyobb, mint a megelőző években.

— Fogadás. Fodor Albert és Izra-el Fülöp pálmakafelügyelők tegnap esti 10 órakor alapos gyanura motozás alá vették a vámnál Csehí Sándort, Szász Jánost és Györgyöt, kik azonban tetteleg is jelét ad-ták e feletti megbotránkozásuknak s ellen-szégülvé az eljárásnak fogódzás s duhajko-dás fejlődött ki közöttük. A rendőrök megér-keztére gyors szaladás támadt hátrahagy-va az ellenszégűlők 1 gyalut, 1 vinklit, 1 kézi fűrészt, miket is bevitték a rendő-régi hivatalba. — Így áll ez megírva a naplóba.

— Hol az abrosz? Cz. Fazakas Józsefné nagy garral állított be a rendő-rsége panasza drága abroszának új álla-potában kora eltűntét s néven nevezve a tolvajt S. J. személyében, klt is megmozto-va — semmit sem találtak.

— Köszönetnyilvánítás. A ko-lozsvári ev. ref. kollegium ifjusága által rendezett hangverseny ezéjjára kis-czégi föld-birtokos Bakó János ur újabban 5 frtot adományozott. Fogadjá ezért intézetünk leg-szívesebb köszönetét. Az igazgatóság.

— Nyilvános köszönet. A kolozs-vári kisegítő takarékpénztár tks. Igazgató-sága a kolozsvári kereskedelmi akademiával keletkezése óta egyik legbuzgóbb pártolója, mult évi zárszámadásában a jótékony cö-lokra szánt összegből, intézetünknek ez al-kalommal is kétszáz o. á. frtot volt kegyes adományozni, mely haza-fias tettért kedves kötelességünknek ismerjük, a nyilvánosság terén is hálás köszönetünket kifejezni. Ko-lozsvárt, 1887. február 28. A kereskedelmi akadémia felügyelő bizottsága nevében: Kiss Sándor, igazgató.

IRODALOM.

* A Magyar Salon márciusi száma szokott élénk és változatos tartalommal je-lent meg. Közleményeinek nagyrésze ezut-tal a márciusi forradalomra való vissza-emlékezésekből áll. Pulszky Ferencz „A márciusi forradalom“ czimmet külön cik-ket ír, Degre Alajos „Bolond idők“ cím-mel emlékezik. Kiegészíti ez önálló közle-mények sorát 26 kép, erékely gyanánt a lettűn multnak, melynek a fűzet felerésze szentelve van. Másik felében, Jókai, Ábrá-nyai Emil, Kovács László, Komócsy és Degre Alajos írrok szépirodalmi dolgozatokat. Az új számot meleg pártfogásba ajánljuk.

* Az Egyetemes Regénytár X-ik kö-tét vettük. Ohnet Gy. „Sarah grófnő“ című regényének első kötete van benne a magyar olvasókörönség kezébe adva: A Singer-féle czég ez irodalmi vállalatával két év alatt megmutatta, hogy életképes, s mindenké-ben méltó pártfogásra, melyben részestül. Az olvasó és solid vállalatot a magak részéről is olvasó közönségünk pártfogásába ajánljuk. Egy-egy fűzet ára 50 kr.

* „Szegedi szakácskönyv“ czim alatt Burger Gusztáv kiadásában Szegeden új szakácskönyv hagyta el a sajtót. A vaskos 488 lapra terjedő könyvet valószínűleg használhatónak találják az „illetékes kö-rök“, mert ezuttal negyedik kiadásban van. Ára?

MŰVÉSZET.

* Színház. Tegnap este a cornevillei ha-rangok bongását hallgatta három negyed részben telt ház — tömött páholy sorok-kal. Anyira vagyunk, hála Istennek, hogy ezt a dolgot „ritkaság“ gyanánt jegyezzük fel . . . A marquist Kovács Endre ur éne-kelte szépen, s csinálta rosszul. Azonban haladunk. Kovács ur ki meri nyújtani a karját, de az öt ujjá közül eddigéig csak egyet mer megmutogatni: ime egy ujj, ki mutató ujjam. A többi négyet keményen tartja valahol. Dezséri Gáspár apóját há-romszor tapsolták meg nyílt színen. Kissé több diszkreczióval élvezhető, erős alakítást ad. A többi szereplők jól oldották meg feladatukat. — A mai szinlap pedig „Don Caesar“-ral kaczerkodik. De nem jó kutat-ni a jövődnök titkos rejtelmét, azért — hála Istennek — nem tudjuk mi sem, a publikum sem: mi leszzen ma. Valami lé-szen . . .

* Erdélyi Marietta, színházunk egykori kedvelt énekesnője, ki jelenleg körülkben időzik, az intendatúra felkérésére párszor énekelni fog színpadunkon. Először a „Mi-kádó“ Manki-Póó szerepében lép fel.

* Kassainé nagy ovációk között ven-dégszerepelt az aradi színházban. Borgia Lukréziába, majd Széchy Máriában ritka élvezetet nyújtott az aradi közönségnek, mely az élvezetért hálás elismeréssel adó-zott. Utolsó fellépte hétfőn volt Széchy Má-riában.

* Az aradi színházat a Ditrői vezetése alatt működő szabadkai konzorzium nyerte el.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Bérlet 120-ik szám.
Kolozsvárt, 1887. március 3-án.
DONCARLOS.
Tragédia 5 felv.

KÖZGAZDASÁG.

A székelyudvarhelyi „Székely egy-leti első takarékpénztár“ mult évről kap-tunk meg a zárszámadásokat. E szerint be-vételi forgalom tett 4365,389 frt 68 krt. Ebben készpénz maradvány 39224 frt 35 kr. 1886 évi bevételek összege: 74647 frt 44 kr. A jövedelemből tartalék alapra 10 százalékkal 1213 frt 53 kr, osztalékra 18 százalékkal 9000 frt. Nyeremény átvitel: 1101 frt 73 kr. A virágzó intézet élén mint igazgató-ági elnök Ugron Gábor áll. Az igazgatói tisztelet Barabás Lajos teljesíti. A közlött adatok igazolják hogy ezen helyes alapon szervezett pénzintézet abban a kör-ben, melyre az üzletköre kiterjed sok sze-renccével szolgálja a székelyek hitelszük-ségeit, s hogy ez intézet az illető vidék birtokos és kereskedő osztályának sok hasznára van, s az mint ilyen teljes jog-gal támaszkodhatik a hitelt keresők pár-tolására.

A tőzsdéről.
— Budapest, márc. 1. —

G a b o n a ü z l e t. Buza ma oszöndes irányzattal indult. A kínálók ugyan megki-sérlettek nagyobb árakat követelni, de a malmok részéről nagyon tartózkodó maga-tartást tapasztaltak. A forgalom korlátozt volt, s csak mintegy 12,000 mmra. szorit-kozott, mely változatlan árákon került el-adásra. Rozs, zab és árpa kevés forgalom mellett változatlan maradt. Tengeri hiány-zott, irányzata szilárd.

A határidők hivatalos jegyzése: Buza tavaszra 8.99—9.01 frton — Buza őszre 8.74—8.75 frton, tengeri május—júniusra 6.26—6.28 frton. Zab tavaszra 6.73—6.75 frton, káposztárepeze auguszt.—szeptemberre 11 2/3-12 1/3-11 2/3 frton.

Értékűzlet. A mai tőzsdén az ural-kodó hangulat tartózkodó volt, később azon-ban meglehetősen szilárdnak volt mondha-tó. A főbb értékek kursza csak mérékelv csökkenésnek volt álvátevő. Vasúti értékek változatlanok. A helyi papírok közül takarékpénztárak bankok és Ganz-féle részvé-nyek kedvező figyelemben részesültek s a kurszok emelkedtek.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
BARTHA MIKLÓS.

H I R D E T É S E K.

HIRDETÉS.

Kerestetik egy 200—300 katastralis holdat tevő jó talaju birtok.

Feltételek:

Vasúti állomástól félóra távolságra, nem messze egy város-tól; 7—8 szobájú csinos urilak és gazdasági épületekkel.
Az értesítést és a feltételeket kérem Sz.-Udvarhelyre Szabó Károly ügyvédnek megküldeni. 124. (3—3)

ELADÓ!

Egy csinosan berendezett

NŐI-DIVAT ÜZLET

(Marcham de mode)

a legjobb helyen, nagy forgalommal — családi viszonyok miatt — szabad kézből azonnal átvehető.

Hol? megmondja a kiadó-hivatal. (3—3)

HAZAI IPAR.

Olesó butorvásárlási alkalom!

Alólt batorokom a n. érd. közönségnek becses tudására bízni, hogy mátl fogva egy nagy részét a raktárobán levő butorokból helyszűke miatt minden elfogadható áron, készpénz fizetés mellett, eladni vagyok kénytelen.

chiffonok, diófa- és vaságyak, diófa- és arany keretű toilették, tükrök,

salon garniturok

nagy választékban,

fekete ébenfa butorok, szivar-asztalok, szivar fali szekrények, ruganyos-, lószőr- és afrigue mádráczok rendkívül olesó áron kaphatók.

Javítások és butorátalakítások úgy vidéken, mint helyben gyorsan és pontosan rendkívül leszállított árak mellett eszközöltetnek.

Teljes tisztelettel

E. ZETTNER,

23. (17—24.) kárpitos és butor raktáros belmonostor- és páris-utca sarkán.

Leszállított árak.

MÁLNÁSI
GYÓGYVIZEK

Mária forrás:

Legjobb könnyen oldó biztos gyógyszer lélekzési bajknál gyomor és bélhurutoknál, mellégés, nyálkasság, aranyér, máj- és vese-, hólyag- és vizeleti betegségeknek; gazdag szénsav tartalommal az emésztést könnyíti, elősegíti, — minden időszakban sikerrel használható, naponta egy üveget élvezhetni, sőt még borral is kitűnő hatást gyakorol. Nemcsak a hazai de a külföldi gyógyvizeket felülmúlja.

Főkút borviz:

Szintén az első szaktudósok által ajánlatik, erőtlenség, vérszegénység és gyengeségeknél stb. stb. különösen ajánlatik asztali italnak és borhoz (mis-másnak) gazdag vas- szénsav tartalommal, mely igen kellemes frissítő ital.

FÓRAKTÁR KOLOZSVÁRT:

Kónya Sándor és Csiki Lukács kereskedő uraknál.

BRASSÓBAN:

NAGY JÓZSEF

tulajdonosnál.

651. (32—*)

Egy ügyes barna nő, 25 éves, beszél németül és magyarul, óhajtna

egy magános uri emberhez,

mint gazdasszony;

lehet vidékre is.

Tudakozhatni levél által R. F. 999. poste rest.

KOLOZSVÁRTT.

(1—1)

Jó bizonyítványokkal ellátott
utazó ügynökök

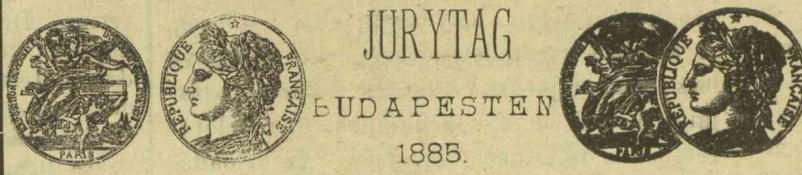
fix fizetés és magas jutalék mellett

felvétetnek.

Bővebb felvilágosítást ad e lap

KIADÓ-HIVATALA.

120. (3 3)

MATUTSEK JÓZSEF

Kolozsvártt, főtér 17. sz.

21 EV ÓTA FENÁLLÓ CZIPESZ ÜZLETE.

Ajánlja minden idényre dusan ellátott

férfi-, női- és gyermek lábbeli

nagy raktárát.

477 (23 *)

Megrendelések

a legujabb

divat szerint

jó tartós

aranyból.

jutalékos

ban lehet

gyorsan és

pontosan

teljesítettnek.

Vidéki megrendelések beküldött mérték esetleg visselt lábbeli minta után teljesítettnek.

DUCHONY JÁNOS

első és legnagyobb

butorraktára

Kolozsvárt, bel-monostor utca Redout épület 26. sz.

Ajánlja a n. é. közönségnek a legujabb divat szerint és a legmagasabb igényeknek megfelelően a legizlésebb KÁRPITOS munkával valamint mindenféle nagyságu arany diófakertű

toilette-, fali- és álló-tükrökkel

látott ujonan dusan berendezett raktárát, mely minden tekintetben a fővárosok legnagyobb butorraktáraikkal is bármikor versenyt állhat és feleslegessé teszi, hogy a n. é. közönség igényeit Budapestben avagy Bécsben tottemes költség mellett elégítse ki, köztudomású lévén, hogy ugy izlés, mint csinoság és tartósság valamint olcsóságra nézve, a nála készült munka mindig győztes versenyt állott. Bátorkodik továbbá egyuttal a n. é. közönség becses figyelmét a saját gyártmányu valamint a

magyar hazai ipar fejlesztése és támogatása czéljából legalkalmasabb butorokra

nemkülönb a minden fajtájú bel- és külföldi szőnyegek, ágy- és asztaltakarókra is felhívni.

Teljes kelengye kiállítások igen kedvező feltételek mellett vállaltattnak el.

Ócska butorok a mai divat szerint legizlésebben, gyorsan és pontosan átalakítattnak nemkülönb elvállaltattnak minden

női himzés munkák a legizlésebb montirozás végett igen jutányos árak mellett.

A n. é. közönségnek eddig tanusított pártfogását és támogatását továbbra is kérve maradok

19. (41—*)

tisztelettel

DUCHONY JÁNOS.

Uj könyv-, papir- és zenemű-kereskedés.

POSNER K. LAJOS és FIAI
BUDAPESTI ELSŐ MAGYAR VONALZÓ-INTÉZET és ÜZLETI KÖNYVEK
GYÁRI FÓRAKTARA.

LEHMANN és BALDI

könyv-, mű- és zenemű-, papir-, író-, iskolai és rajz-szer kereskedők.

Ajánlják korszerűen berendezett

KÖNYVKERESKEDÉSÜKET.

a mely mindenkor gazdagon el van látva a magyar, német, francia és angol irodalom remekműveivel, képes diszművekkel, ifjúsági és ajándék, irodalmi termékkel, magyar, német és francia regényekkel, egyszerű és díszkötésű, minden felekezeti

IMAKÖNYVEKKEL.

Iskolai könyvekre különös gondot fordítunk.

Készletben nem lévő bármely irodalmi és zeneművet 4 nap alatt portómentesen megszerzünk, mely utóbbiak különben bármely hangszerre üzletünkben nagy választékban kaphatók.

Készletben lévő könyvek és zeneművek megtekintés végett készséggel megküldetnek.

Papirkereskedési osztályunk

dusan el van látva mindennemű író-, levél-, rajz- és csomagoló papírral, hasonlólag író-, iskolai-, rajz és festészeti szerekkel, legjobb minőségben és jutányos áron. Különlegességek író- és rajzpapírokban, doboz-levelepapírokban.

Ajánljuk végül hírlapkövetítő intézetünket, a mely elfogad előfizetéseket és hirdetéseket minden hazai és külföldi hírlapokra eredeti árban, postaköltség felszámítása nélkül; továbbá minden politikai napilap, szépirodalmi és humorisztikus hetilap egyes példányainak elárusítását eszközözi.

Megrendeléseket könyv- és nyomdai munkákra elfogadunk s jutányos árban eszközölünk.

Névjegyek 40 krajczártól 1 forintig.

Vidéki megrendelések könyvekre, zeneművekre, vagy írószerekre lehetőleg a rendelés beérkezése napján teljesítettnek; 5 fítot meghaladó rendelések portómentesen elküldetnek.

A „Pannonia”

budapesti könyvnyomda és kiadó üzlet, katonai, községi és ügyvédi nyomtatványok raktára.

Hid-utca, Dr. Hintz gyógyszerész ur házában.

Minden végeladásnál olcsóbb
cikkek!

1 pár finom 3 gombu női kesztyű 80 kr.
1 „ kutyabőr férfi kesztyű, csattos 90 „

A kesztyűk tetszés szerint fölpróbálhatók.

Fekete Ternák 110 c. széles, métere 65 krajczártól, csikos és koczkázott szövetek 25 krajczártól, duplaszéles merino szövetek 40 krajczártól, finom Excelsior szövetek 65 krajczártól és feljebb!

Chiffon, Karton, szőttes, paplany, cipő, mieder, fehérnemű stb.

minden e szakmába vágó cikkek feltűnő olcsó áron kaphatók.

Női ruhák legujabb divat szerint a legelegánsabb kiállításban, felelősség mellett, a legolcsóbban megrendelhetők és készen is kaphatók

O'RELLI HUGÓ

NŐI- és FÉRFI-DIVAT ÜZLETÉBEN
Bel-hid-utca 7. szám.

Varróterem: Főtér 19-ik szám, Emelet.

90. (7—50)